ЛЬВІВСЬКІ НУМІЗМАТИЧНІ ЗАПИСКИ

У НОМЕРІ:

III Міжнародна нумізматична конференція в Мінську 2

Восьма міжнародна наукова нумізматична конференція в м. Августові /Польща/ 5

С. Бєлопольський

Спогади з Першої Міжнародної конференція у Львові 8

Ю. Котик

Нова монета Володимира Ольгердовича 10

Ю. Боженко

Знахідки монет на Львівщині 14

О. Огуй

Три шляхи ідентифікації австрійських архівних записів про середньовічні скарби на території північної Буковини 15

А. Крижанівський

Старовинний Щирець у листівці, філателії, грошових знаках, на старих картах, фотографіях і печатках 23

В. Швець

Українські цінні папери за проектами Павла Ковжуна 35

С. Бєлопольський, А. Крижанівський, В. Шлапінський

Каталог монет Яна II Казимира, карбованих на Львівському монетному дворі у 1660-1663 рр.

Частина II. Талер, орт, дукати, подвійні дукати та півторагрошовики 1660-1661 рр. 39

А.Гуменюк

Невідома монета 44

Л. Дергачева

Некоторые аспекты проникновения молдавских монет в Центральную, Восточную и Северо-Восточную Европу в XIV-XVI вв. 45

Р. Шуст, Л. Січкоріз, В. Шлапінський

Володимир Зварич. Спогади про вчителя і вченого 52

О. Огуй, С. Пивоваров

Пам'яті Ігора Чеховського 57

В. Какареко

Пам'яті Валентина Рябцевича 60

№ 4-5
2007-2008

Науково-популярний часопис

Головний редактор
Роман Шуст

Редакційна колегія:
Сергій Бєлопольський
Олексій Валько
Микола Котляр
Андрій Крижанівський
Олександр Огуй
Сергій Пивоваров
Володимир Швець
Володимир Шлапінський

Відповідальний секретар
Андрій Крижанівський

Художньо-технічний редактор
Олексій Валько

Комп'ютерне макетування
Ірина Семенко

Здано на складання
Підписано до друку
Формат 60x90/8. Папір крейдяний
Друк офсетний. Наклад 1000 пр.

Друк видавництва

Адреса для кореспонденції:
Україна, 79000
м.Львів, вул.Університетська, 1
кімн. 338
t-mail: LNZ_journal@ukr.net
Контактні телефони:
(032) 274-79-26, (032) 296-45-29

Редакція не завжди поділяє погляди авторів публікацій.
За достовірність фактів, цифр, точність імен та прізвищ відповідають автори статей, а за зміст рекламних матеріалів - рекламодавці.

Усі права захищені.
Передрук можливий лише з дозволу редакції.

III Міжнародна нумізматична конференція в Мінську

27-29 серпня 2007 року Національний банк Республіки Бєларусь провів чергову щорічну, вже третю за рахунком, Міжнародну нумізматичну конференцію.

Зліва направо О.Бугров, С. Білопольський, А. Крижанівський, В. Швець

Цього разу вперше за всю історію проведення подібних нумізматичних форумів у м. Мінську взяли участь дослідники-нумізмати з України. На запрошення білоруських колег українську сторону представляли нумізмати зі Львова. Як відзначила у завершальному слові Ірина Масько – організатор конференції (проведеної, до-речі, надзвичайно вдало як з наукової, так і з загальнопізнавальної сторони), "в этом году в работу нашей конференции мощной струёй влилась делегация Украины».

Багато питань та жваву дискусію викликав реферат Сергія Білопольського про нові знахідки сріблянників Київської Руси початку XI сторіччя, які відомий білоруський нумізмат Валентин Рябцевич назвав у обговореннях «находками века». З великим зацікавленням були вислухані доповіді Андрія Крижанівського про монетну систему Галицької Руси у XIVст., зокрема про зовсім не досліджену емісію мідних галицько-руських денаріїв, а також Володимира Швеця – про споживчі картки у грошовому обігу України в XX ст.

Всього на конференції за неповних три дні було прочитано 29 цікавих змістовних доповідей. Багато нового дізналися учасники наради і з виступів дослідників з інших країн.

Фойє Національної бібліотеки Бєларусі.

Кшиштоф Філіпов з Польського Нумізматичного Товариства і Олександр Баюра з Бєларусі дали повну картину краху фінансових систем та грошового обігу імперій у часі І Світової війни, а також намагання створення своїх грошових знаків на території Польщі, України і Бєларусі.

Доповідь Олександра Бугрова – представника Центрального Банку Росії, була присвячена історії

В. Рябцевич та І.Колобова

Виступ С. Білопольського

Асигнаційного банку Росії у 1786 – 1918 рр. Початки діяльності Асигнаційного банку Росії були пов`язані з необхідністю вишукання додаткових коштів на російсько-турецьку війну у XVIII ст. Згодом асигнаційні банківські білети, які спершу йшли по курсу 1:1 до грошових одиниць у дорогоцінному металі, взяли на себе тягар інфляційних процесів і вже в роки Першої Світової війни впали до співвідношення 5:1. У другій частині свого виступу О. Бугров захоплююче розповів про роботу, яку проводять російські дослідники по поверненню із забуття видатних діячів банківської справи. Він репрезентував свої нові книжки, видані за підтримки Центрального Банку Росії, і серед них про біографію керуючого Держбанком, а згодом і міністра фінансів Російської імперії С. Тимашева (1858-1920). Інші книжки - це спогади банкіра, керуючого Нижньогородським Банком Н. Полянського (1852-1921), а також опис життя та діяльності Є. Ламанського (1867-1902) – творця Держбанку і активного учасника реформування банківської системи всієї Росії. Крім книжок, була проведена презентація і нового художнього фільму (теж знятого за підтримки Центробанку Росії), присвяченого біографії відомого банківського діяча Росії барона Штіґліца.

У доповідях білоруських нумізматів Віктора Какареко, Іллі Шталенкова та Дмитра Гулецького були детально опрацьовані штемпельні різновиди та хронологічна послідовність випуску недатованих монет Литовської держави у XVI ст., (карбованих від імені Олександра Казимировича та Сигізмунда Старого), які були в обігу на землях теперішньої Бєларусі.

Рузас Вінцас із Литви, описуючи колекцію найдавніших литовських монет, котра зберігається у музею Литовського банку, торкнувся наболілого питання трактування хронології їх карбування (не з'ясованого остаточно, зрештою, й дотепер) та навів різні думки литовських нумізматів щодо цього.

До речі, стосовно нумізматичних колекцій банків різних країн. Представники банків сусідніх з Україною держав розповідали про чудові збірки монет у колекціях, що зберігаються у музеях, створених бан-

Споруда Національної бібліотеки Бєларусі.

ками. З їх виступів постала важлива загальноосвітня та громадянська позицію, яку зайняли банки сусідніх держав у відтворенні історії банківської справи та грошового обігу.

Так, музей з польськими монетами від найдавніших часів має Польський національний банк. Подібний музей створили у Литві, де виділяють значні кошти на закупівлю нумізматичних раритетів зі своєї нумізматичної спадщини. В Будапешті Угорськоий національний банк за двадцять років свої збирацької діяльності створив музейну колекції із понад 15 тисяч угорських монет з різних періодів їх емісії. Цю роботу слід продовжувати, адже кому, як не банкам досліджувати історію грошового обігу на території своїх держав! На жаль, Україна не надіслала свого банківського представника на конференцію, тому про творчі пошуки українських банкірів не згадували.

Національний банк Бєларусі ознайомив учасників конференції із змістовною експозицією свого музею, у якій в окремих вітринах подано різні періоди грошового обігу на території держави – від римських денаріїв, арабських дирхемів до празьких грошів, талярового та рубльового періодів, - про що захоплююче розповідала директор банку Ірина Масько. Особливі стенди

Аверс та реверс білоруської монети 20 рублів, автор дизайну С. Нєкрасова

присвячені всім монетним дворам, котрі діяли на території Бєларусі. Загальний фонд музею Національного банку Бєларусі складає понад 23 тис. одиниць зберігання.

Особливістю Національного банку Бєларусі можна вважати наявність у його штаті художників, фахівців з пластики та медальєрної справи. На конференції виступали Світлана Заскевич, Світлана Некрасова та Оксана Новоселова – автори ескізів нових пам'яткових білоруських монет. Вони розповіли про маленькі таємниці творчого процесу, зокрема певний символізм, необхідний для вираження на невеличкому кружальці металу ідеї та змісту події, якій присвячена тематика монети. Учасники конференції мали нагоду придбати ці маленькі шедеври з автографами їх творців на банківських буклетах.

Навчальна база Нацбанку Бєларусі у Раубічах.

Не можна оминути чудові умови роботи конференції у навчальному центрі Національного банку Бєларусі, розташованому в мальовничому місці під Мінськом у відомому своїми спортивно-рекреаційними базами селищі Раубичі. Доповнила приємні враження екскурсія у модерну будівлю Національної бібліотеки Бєларусі – архітектурної окраси сучасного Мінська.

А.С.